

Veelklagers in de penitentiaire inrichtingen.

Probleem?
Wat moeten we ermee?

Wat is een veelklager?

- Wanneer is iemand een veelklager?
- Eén klager klaagt over **hetzelfde**
- Eén klager klaagt over **meerdere** onderwerpen
- **Meerdere** klagers klagen over **één** onderwerp
- **Meerdere** klagers klagen over **verschillende** zaken
- Periode waarbinnen wordt geklaagd?

Voorbeeld PI Leeuwarden

- M beklagt zich in alle klachten over insluiting op het moment dat hij weigert deel te nemen aan de aangeboden activiteiten. Ter zitting van 30 oktober 2009 heeft de beklagcommissie de klachten behandeld met nummers 2732, 2734, 2739, 2756, 2758, 2726, 2767, 2771, 2773, 2776, 2783, 2792, 2795, 2804, 2808, 2812, 2813, 2816, 2818, 2819, 2820, 2838 en 2839/09.
- Ook nu beklagt M zich over zijn insluiting bij weigering om deel te nemen aan de aangeboden activiteiten.
- De beklagcommissie heeft deze klachten op 30 oktober 2009 ongegrond verklaard.
- Nu een klacht **niet tweemaal** ter beoordeling aan de beklagrechtter kan worden voorgelegd en er naar het oordeel van de beklagrechtter sprake is van **misbruik van het beklagrecht**, zal klager kennelijk niet-ontvankelijk verklaard worden in alle, hierboven genoemde, klachten.

Beroepscommissie is het er niet mee eens

- Nu de door klager genoemde data van insluiting **alle een andere datum** betreffen dan de data van insluiting in de beklagen waarin op 30 oktober 2009 uitspraak is gedaan, welke namelijk gelegen zijn in de periode tussen 24 augustus 2009 en 24 september 2009, had klager moeten worden ontvangen in zijn beklag.
- De uitspraak van de beklagrechtter kan daarom niet in stand blijven.

Commissie Bleichrodt:

- **Rapport:** *'Een verkennend onderzoek naar de toename van het aantal beroepszaken ex art. 69 van de Penitentiaire beginselenwet.'* (2011)
- Sterke toename van klachten over bejegening
- Sommige gedetineerden dienen meer dan 50 beroepsschriften in
- Voorstellen om instroom beheersbaar te houden

Commissie Bleichrodt:

- **Oplossingen:**
- Investeren in een inhoudsvolle bejegening en een verbetering van de communicatie tussen gedetineerde en personeel van de inrichting.
- Bemiddeling (alternatieve geschillenbeslechting) vaker beproeven om beklagzaken - en daarmee beroepszaken – te voorkomen.
- Verlofstelsel om bagatelzaken te voorkomen
- Voorkomen dat beklaggrond teveel wordt opgerekt door beklag- en beroepscommissie

Reactie RSJ

- Memorie van Toelichting Pbw: **bepanking onderwerpen** waarover geklaagd kan worden niet de geëigende methode
- **Doorbreking** van het **gesloten systeem** kan de weg naar de kortgedingrechter (weer) openzetten.
- Evaluatieonderzoek Katholieke Universiteit van Nijmegen (2001): geen aanwijzingen dat al te zeer over bagatellen wordt geklaagd
- Beklag over feitelijk handelen en futiliteiten: de wet biedt voldoende aanknopingspunten om die zaken uit het beklagcircuit te weren.
- Van de mogelijkheid om beklag om inhoudelijke redenen niet-ontvankelijk te verklaren, wordt door de beklagcommissie en de beroepscommissie op ruime schaal gebruik gemaakt.

Reactie RSJ

- Veelklagers: nauwelijks te vermijden onwenselijk **neveneffect**
- Beperkte schaal invoeren van een **griffierecht** voor veelklagers? →
- de RSJ loopt niet warm:
 - Waar leg je de grens?
 - Wat is een veelklager?
 - Iemand die tien klaagschriften per jaar indient?
 - Niet alle veelklagers dienen klaagschriften van geringe betekenis in.

Oplossingen RSJ

- **Bejegeningklachten** horen lang niet altijd thuis in het beklagrecht → **geen** handelen, nalaten van handelen van personeel in het kader van de uitoefening van hun taak (puur feitelijke handelingen)? → niet beklagwaardig
- Niet klagen over **algemeen geldende** regels
- Niet klagen over beslissingen die **niet** onder de **verantwoordelijkheid** van de directeur vallen (kapper of de inrichtings(tand)arts)
- **Adviezen** zijn niet beklagwaardig

Oplossingen binnen Pbw

- **Afdoening vereenvoudigen**: geen inhoudelijke behandeling bij kennelijke niet ontvankelijkheid/ongegegrondheid
- **Mediation of bemiddeling** door maandcommissaris
- **Mondelinge** uitspraak met aantekening
mondelinge uitspraak i.p.v. uitgewerkte beschikking
- **Bundeling** van klachten, zelfde klachten tegelijkertijd behandelen

Discussie

- Invoeren **verlofstelsel**
- Invoeren **griffierecht**/achteraf betalen bij n.o. of ongegronde klachten → aansluiten bij bedragen die BC hanteert bij formele/materiele gegrondheid
- Uitbreiding gronden niet-ontvankelijkheid o.a. bij **'onvoldoende belang'**
- Invoeren mogelijk afdoening op basis van **misbruik van procesrecht**
- Aantal klachten per maand tot een **maximum** beperken
- Niet **twee** keer klagen over hetzelfde ruim uitleggen